

גיליון מס' 63
מומלץ להדפיס את העלון לקראת שבת

מעלות
מרוח ישיבת מעלות
לשולחן השבת
עלון שבועי לבוגרי הישיבה

תחום בוגרים

הרב תמיר כהן

אמירה, דיבור ושלום

שיכניס שלום לפמליה של מעלה. כי על ידי העבודה שלו, הוא גורם זיווג קב"ה ושכינתו, ונעשה שלום בכל העולמות. ומשום זה: 'אמור אל הכהנים בני אהרן'.

יאה אמירה נעימה לבני אהרן, שמדרגתו: "אוהב שלום ורודף שלום", גם כשתוכן הדברים אזהרות וסייגים.

דיבור

בדיבור שונה לחלוטין אנו נתקלים בסוף הפרשה (ויקרא כ"ד, י' - י"א): "וַיֵּצֵא בְּנֵי אִשָּׁה יִשְׂרָאֵלִית וְהוּא בֶן אִישׁ מִצְרִי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּנָּצוּ בַּמִּדְבָּר בֶּן הַיִּשְׂרָאֵלִית וְאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי. וַיִּקַּב בֶּן הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרָאֵלִית אֶת הַשֵּׁם וַיִּקְרָא אֹתוֹ אֶל מֹשֶׁה וְשֵׁם אָמוֹ שְׁלֹמִית בַּת דָּבָרִי לְמַטֵּה דָן."

הכתוב מזהה את אמו של המקלל, ולא בכדי (רש"י שם): "ושם אמו שלמית בת דברי - שבחן של ישראל שפרסמה הכתוב לזו, לומר, שהיא לבדה היתה זונה. שלמית - דהות פטטה שלם עלך, שלם עלך, שלם עליכון, מפטפט בדברים שואלת בשלום הכל. בת דברי - דברנית היתה מדברת עם כל אדם, לפיכך קלקלה."

אמנם זנות זו באה עליה בשוגג, אך הכתוב מותח עליה ביקורת סמויה: דיבור יתר שהייתה נוחגת בו, גרם לה שתקלקל. במבט ראשון, דרישה בשלום כל אדם נראית לנו חיובית, אך יש לכך גבולות. כאשר נפרצים גרדי הצניעות, נחשב הדבר קלקול. השלום של שלומית נבוב מתוכן. אינו נובע מתכונה פנימית של שלום, כתכונתו של אהרן. אדרבה, לעומת אהרן איש החסד, שלומית באה ממטה דן, שורש הדין, ובנה כבר השתמש בכוח הדיבור באופן הנורא ביותר: "ויקב... את השם ויקלל!"

כאשר השלום מופיע באופן מוחצן, ללא אמת פנימית, סופו לבוא לידי מריבה וקללה. אך כאשר השלום נובע מתוך אמת פנימית, ניתן להשתמש בכוח זה גם להטיל סייגות על הבנים ולחנכם: "להזהיר גדולים על הקטנים".

מתוך השיעור שניתן בתאריך ב' אייר תשס"ה
השיעור המלא נמצא אתר הישיבה

אמירה
שם הפרשה, "אמור", לכאורה מבטא דבר שולי. הלוא העיקר הוא תוכן הדברים, והאמירה הינה כלי למסירתם. מדוע כאן נקבע שם הפרשה על פי הכלי?

עיון בפסוק הראשון בפרשה מראה שהתורה הדגישה את השורש א.מ.ר:

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה אָמַר אֶל הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לִנְפֹשׁ לֹא יִטְמָא בְּעַמְיּוֹר."

רש"י מפרש:

"אמור ואמרת - להזהיר גדולים על הקטנים".

ועדין יש להבין את החזרה על השורש א.מ.ר. בזוהר הקדוש מבואר (דף פ"ח ע"ב, בתרגום):

"ר' יצחק אמר: 'אמור אל הכהנים', בלחש. כמו שכל עבודות הכהנים הם בלחש, כך אמירה שלהם בלחש. "אמור ואמרת", היינו פעם אחת ושתי פעמים, להזהירם על קדושתם כדי שלא יטמאו".

למרות שתוכן האמירה לכהנים הוא הגבלות חמורות שמוטלות עליהם, ובמיוחד על הכהן הגדול, ואמירות אלו כוללות אזהרות - "להזהיר גדולים על הקטנים", נאמרים הדברים בלשון רכה, בלשון אמירה (רש"י שמות י"ט, ג):

"כה תאמר - בלשון הזה וכסדר הזה. לבית יעקב - אלו הנשים, תאמר להן בלשון רכה. ותגיד לבני ישראל - עונשין וקדוקין פרש לזכרים. דברים הקשין כגידין".

מנין נובעת לשון רכה זו של אמירה? על כך אומר הזוהר הקדוש בתחילת הפרשה (דף פ"ח ע"א בתרגום):

"אמור אל הכהנים בני אהרן - שואל, מהו הטעם שכתוב כאן: 'בני אהרן'? וכי איני יודע שהם בני אהרן? ומשיב, אלא: 'בני אהרן' מלמדנו, ולא: 'בני לוי', כי אהרן הוא התחלה לכל כהן העולם, כי בו בחר הקב"ה מכל, כדי לעשות שלום בעולם. ומשום שדרכיו של אהרן העלו אותו לזה. כי כל ימיו של אהרן היה משתדל להרבות שלום בעולם. ומשום שדרכיו כך, העלהו הקב"ה לזה, לכהונה,

פינת הילדים

חשיבות חיפוש כפרשה וברש"י

(לאחר מציאת המושג בקשו בשולחן שבת מאבאמא
להרחיב על המושג שמצאתם)

חוצים כחצוה הכא...

3. מה מיוחד במנחה הבאה עם קרבן העומר?

2. מהו חילול ה'?

1. כיצד בא לידי ביטוי שאנו נוהגים קדושה בכהנים?

"דברי רבי שמעון בר יוחאי: 'ראיתי בני עליה והן מועטין... ואני ובני מהן'.

דיעת מעלתו של רבי שמעון בר יוחאי היא בעצמה הלכה.

וכדמצינו שהראה הקב"ה למשה דור דור וחכמיו, אם כן מכלל התורה ידיעת דבר זה ולפעמים הותר לחסיד גדול לשבח עצמו כדי שיתקנאו במעלתו ותרבה חכמה"

